

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: צביה	שם משפחה: כהן
---------------	---------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: רייכמן	בלועזית Raichman	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: צשה	בלועזית Zsesha	מין: ז / נ תאריך לידה: 13.11.1931
מקום לידה (ישוב, מחוז): פביניצה	בלועזית Pevinize	ארץ לידה: פולין
שם פרטי של האב: חנוך	שם פרטי ושם נעורים של האם: שרה	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):		
שם נעורים של האישה:		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: פביניצה	בלועזית Pevinize	ארץ המגורים: פולין
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): פולין		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? גטו פביניצה, גטו לודג'		
האם היית במחנות? אילו ומתי? אושוויץ		
מקום השחרור:	תאריך השחרור: 1945	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: שבדיה וצרפת	שנת עליה: 1948	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): קדמה

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בפביניצה שבפולין בתאריך 13.11.1931. היינו משפחה ענקית – היו לי 13 אחים ואחיות. אמי הייתה בת יחידה ורצתה שתהיה לה משפחה גדולה. הייתה לי אחות תאומה, והיינו הקטנות ביותר. לאבי היה בית דפוס עם עשרה פועלים, ואמי טיפלה בנו. לסבי היה בית חרושת לנרות, היה לו בית גדול ויפה, וכולנו גרנו איתו ביחד. כולם הכירו אותנו. שלוש אחיותיי ואחד האחים עלו לארץ עוד לפני המלחמה ולמדו בגימנסיה.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

בשנת 1942 הגיעו הגרמנים לביתו של סבי, וגירשו אותנו. בהתחלה היינו בגטו פביניצה, ומשם הועברנו לגטו לודג'. אבי נלקח לאושוויץ, עם שניים מאחיי, ומאז לא ראינו אותם. שני אחים אחרים ואחת מאחיותיי ברחו לרוסיה, אך נהרגו בדרך. שהינו בגטו לודג' שנתיים. לקראת סוף התקופה בגטו לודג' קיבלנו תפוחי אדמה, אחרי שזמן רב לא אכלנו טוב. אמי הייתה די רחוקה מאיתנו. כשהגענו אליה, היא לא הבינה איך סחבנו את תפוחי האדמה כל הדרך – ופרצה בבכי. זה היה 39 קילו תפוחי אדמה. עד היום אני לא זורקת לחם, כי אני זוכרת איך חיכינו לפירורי לחם. לאחר מכן שלחו אותי, את אחותי התאומה, אחות נוספת ואת אמי לאושוויץ. את אמי הרגו שלושה ימים אחרי שהגענו. לא היה שם בית ספר. מי שלא עבד – לא קיבל אוכל. התנאים היו קשים מאוד, והיו מחלות רבות. אחותי ואני אהבנו מאוד לשיר, וכך חיזקנו אחת את השניה. בסיום המלחמה הייתי ללא שיער, ושקלתי 20 קילו.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

לקחו אותנו שבדים, אותי ואת אחותי, במאי או ביוני, לשבדיה. שם הם טיפלו בנו ונתנו לנו את החיים בחזרה. הם לקחו אותנו להופא שיניים ונתנו לנו אוכל. בקושי יכולנו לבלוע, אחרי זמן רב שכמעט ולא אכלנו. הרגשנו כמו בגן עדן. גרנו שם שלוש שנים, אהבו אותנו מאוד. ארגון הג'וינט עשה שם מעין קיבוץ לניצולי השואה. היו שם 50 ילדים יהודים, חלקם לא ידעו אפילו קרוא וכתוב. למדנו שם עברית, חשבון ותנ"ך. אחר כך עברנו לצרפת, ומשם נסענו לארץ. כל יום אני מודה לאלוהים שזכיתי ללדת ויש לי משפחה נהדרת כי כמובן היו לי חברות שלא הצליחו ללדת אחרי המלחמה.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

עלינו לארץ באוניית קדמה, בשנת 1948. קיבלו אותנו יפה מאוד. בהתחלה גרנו בעתלית, ואחרי כמה זמן אחי לקח אותנו לביתו בתל אביב. עבדתי במשרד ביטוחים, ואחרי זה התגייסתי לנח"ל, ואחר כך הועברתי לחיל הכללי. אחרי הצבא התחלתי לעבוד עם ילדים בגנים, ועם השנים טיפלתי בבתיים פרטיים. בשנת 1954 התחתנתי עם בעלי ועברנו לנוה צה"ל בתל אביב. גרנו שם כמעט 12 שנה. בעלי עבד בתעשייה אוירית. עברנו לקיראון, אז היא לא הייתה כל כך מפותחת כמו היום. יש לי בן ובת. יש לי שלושה נכדים מהבן, ונכד אחד מהבת.

קרית אונו. פברואר 2010

עריכה: אלינה נאור